

Svet idej

Ustvarjalnost mladih – morje interesov
Letnik IV (2011), št. 1

Uredniški odbor / Board of Editors: **Marija Mahne, Petra Verbič, Alenka Obid**
Glavna in odgovorna urednica / Managing Editor: **Marija Mahne**
Urednica / Editor: **Marjan Krebelj**
Lektor / Language Editor:
Fotografije / Photographies: **Marjan Krebelj, Eva Seljan, Franci Valentin**
Oblikovanje tipičnih strani: **udeleženci Grafične delavnice tabora 2008, Nataša Simšič, Marjan Krebelj**
Oblikovanje in prelom / Design and Typesetting: **Marjan Krebelj**
Izdajatelj / Publisher: **UMMI, zavod za izobraževanje Koper**
Sedež izdajatelja / Publisher Address: **Sončna ulica 17, p. p. 838, 6103 Koper**
Za izdajatelja / Publisher represented by: **Marija Mahne**
Naklada / Circulation: **internetna objava / online file**

Projekt: **Svet idej**
Izvajalec: **Ummi, zavod za izobraževanje Koper**
Udeležena šola: **Srednja tehniška šola Koper**

UMMI, zavod za izobraževanje Koper

ustvarjalnost mladih - morje interesov

letnik IV (2011), št. 1

Svet idej

Projekt Reka Rižana – od izvira do izliva: Interdisciplinarne ideje mladih

Vsebina

- 3** Nujnost ustvarjalnega življenja
- 6** Svet idej - Projekt prenove Luke Koper
- 30** Energetsko učinkovita gradnja nekoč in danes
- 32** Dobronamerni koledar Časovni stroj

Nujnost ustvarjalnega življenja

Besedilo, ki bi ga bil moral izvajati 17.12. v prostorih Luke Koper, vendar je zaradi časovne prerazporeditve dogodka bilo potrebno izvajati krajši tekst.

Spoštovani gospod direktor, cenjeni gostje. To soboto smo bili priča otvoritvi evropske prestolnice kulture, ki je letos v v Mari-boru. Na prireditvi so spregovorili številni ljudje, tudi predsednik države. Kar me sicer ni presenetilo, vendar vseeno globoko razočaralo je, da praktično nihče od njih v svojem govoru ni kulture, se pravi tudi umetnosti, opisal globlje od čisto navadnega pristočaja - pač, stvari, ki jo po delu obiščješ za sprostitev. Če predsedniku še nekako oprostimo, ker se s tem ne ukvarja poklicno, pa je zato toliko bolj žalostno, da tako razmišljajo tudi ljudje, katerim je delo na področju kulture bolj vsakdanje, če ne celo profesionalno.

Nadomestimo besedo kultura z besedo umetnost, samo zato, da bomo vedeli, da imamo v mislih dejavnost in ne načina obnašanja v javnosti. Govoriti, še huje, misliti, da je umetnost nekaj, kar se gremo za sprostitev po 'resnem' delu v pisarni, recimo, je žaljivo in ponižujoče tako za umetnika kot tistega, ki umetnost ljubi kot obiskovalec galerij, koncertov ali knjižnic. Še več, ločevati kultivirano in ustvarjalno mišljenje na umetnost in znanosti pomeni nepoznavanje tako enega kot drugega. Znanost ne more biti ločena od umetnosti in umetnost ne more delovati ločeno od znanosti. Oboje pomeni raziskovanje sveta, dasiravno z mestoma različnimi metodami, in oboje pomeni udejanjanje vizije boljše prihodnosti. V najslabšem primeru sta to le dve plati iste medalje, v najboljšem pa ena in ista stvar. Govorimo torej o ustvarjalnosti, o ustvarjalnem načinu razmišljanja. To je način razmišljanja, ki ne goji predsodkov, ki se podaja na neraziskane terene, ki se pogosto pri tem ujame v pasti, toda vedno najde pravo pot in ki na koncu svoja spoznanja materializira v obliki, ki nas ponesejo više in ki izboljšujejo kvaliteto naših življenj. Naj bo to novo zdravilo iz

farmacevtskega laboratorija ali pesem, ob kateri doživimo novo spoznanje - z obojim se zdravimo, četudi včasih boli. Te stvari sploh niso tako različne.

Globoko nekje imajo isti skupni imenovalac. Tako astronoma kot pesnika verjetno stisne enak občutek majhnosti in transcendence, ko se zagleda v nočno nebo, le konstruktivni izhod iz te situacije najmeta različni. Tretji je religija. Četrty alkohol, samomor ali kak podoben anestetik.

Če kaj, potem je ravno umetnost tisti del ustvarjalnosti, ki je na prvi bojni liniji odkrivanja novih horizontov. Umetniki so prvi, ki izzovejo prevladujoče razmišljanje in si drznejšo sanjati dlje. Prava umetnost ni za slabiče.

In prav tako ni znanost! Kdor hoče danes delati v znanosti mora skoraj nujno svoje ambicije prilagoditi tržni logiki, pogosto tudi vojaški industriji, industriji, katere cilj je razviti sredstva za pobijanje soljudi. V najboljšem primeru se mora pokoriti birokraciji evropskih razpisov. Rezultati takega dela so enako omejeni kot uporabljene metode.

Nekateri so došli, kar je tudi Oscar Wilde že ob prelomu stoletja pisal v svojih esejih, namreč, da je ustvarjalnost nekaj vredna edino takrat, kadar je sama sebi namen. Kadar ima ustvarjalec dovolj sredstev, denarja in časa, da se lahko svojemu ustvarjanju neomejeno in brezkompromisno prepusti. V nekem spisu je tako dejal - samo en razred ljudi je bolj obremenjen z denarjem od bogatih, in to so revni. Kdor je reven ne more razmišljati o ničemer drugem kot o denarju. To je prekletstvo revščine. Mišljenje, da je za umetnost potrebno stradati je torej čista neumnost.

Današnje psihološke raziskave po številnih univerzah to dokazujejo - ustvarjalnost in inovativnost cvetita takrat, kadar

4 ima človek ravno toliko denarja, da mu o denarju ni treba razmišljati. Takrat je napredek največji.

Google tako pusti svojim zaposlenim 20% plačanega časa, da ustvarjajo po mili volji, kar hočejo. In ni naključje, da najuspešnejši in najdonosnejši projekti tega podjetja povečini nastajajo prav v teh 20%.

Podobno, čeravno nekoliko drugače se je godilo v renesansi. Najbogatejša in najvplivnejša družina tistega časa, Medičejska, je več generacij zapored življenjsko štipendirala talentirane ustvarjalce, ki so navzlic številnim plačanim naročilom, imeli dovolj časa za samostojno ustvarjanje v tistem, kar danes sicer ločimo na znanost in umetnost vendar kar je bilo takrat še neločljivo povezano. Brunaleschi, Donatello, Raphael, Michelangelo, Leonardo, Vasari, Michelozzo, Alberti in naposled tudi Galileo so medičejska investicija, ki se Firencam še danes vrača, v milijonih evrov letno. Štipendije in honorarji, ki so jim bili izplačani so drobiž, umetnost in znanost, ki so jo svetu ti neobremenjeni umi dali, pa tvorijo enega najdragocenejših zakladov človeštva in pomenijo enega največjih mejnikov napredka celotne zgodovine naše vrste. Težko verjamemo, da se je vse to ustvarilo v kratkem obdobju treh do štirih generacij in to v mestu, ki ni bilo večje od današnjega Kranja ali Celja.

In napredek je običajno dveh vrst. V večini primerov gre za postopno, skorajda evolutivno izboljševanje obstoječih principov. Vsakič malo boljša ladja, vsakič malo izboljššan telefon... To je nekaj v čemer so posebej dobri omejeni ljudje. Ljudje, ki so sicer lahko izjemno inteligentni, toda omejeni in v stroko ozko zagledani misleci.

Drugi tip napredka, od katerega je prvi dejansko odvisen, je napredek s prebojem. To je tisti redek dogodek, ko nekdo pride na plano s popolnoma novo paradigmo, ko svet preseneti z nečim, česar ta še ni videl. Pogosto to spoznanje v trenutku postane logično in samoumevno, zdi se nam, kot da je bilo ves čas pred očmi, toda še trenutek prej je bilo nemogoče in nepredstavljivo. Kdaj drugič ti preroki ostanejo nerazumljeni še desetletja po

svoji smrti. Teh prebojev so zmožni samo ljudje z izjemno razvito domišljijo. Ljudje, ki v odraslo dobo ohranijo tisto, s čemer smo vsi rojeni in kar se šolski sistem, družno z mediji, posebej televizijo, pa tudi časopisjem in revijami, tako zelo trudi zatreti, da mu v večini primerov celo uspe. v vsako novo reformo je manj umetniških predmetov, kjer bi se umetnost v resnici prakticirajo, pa tudi rokodelski predmeti so marginalizirani in stigmatizirani kot 'neakademski'. Za trening teh kvalitete je nujno potrebno vlagati v aplikativno znanost mladih, še veliko bolj pa v umetnost, in to na način neguje holistično in interdisciplinarno miselnost.

Nikola Tesla ali Dragotin Kette sta bila gotovo dva izmed takih vizionarskih umov. Toda kako poceni smo njun talent zapravili! Tesla je vsaj tretjino svojih življenjskih sokov pretil za boj z birokracijo, boj s patentnimi uradi, boj z Edisonom ali boj z iskanjem investitorjev, dokler ni reven in izstradan umrl v sobi nekega hotela. Tesla je oče skoraj vse elektronike, toda še koliko več bi lahko svetu dal, če ne bi toliko energije porabil za trenje. Ne upam si špekulirati kje bi danes bili, če bi dobil tisti zanemarljiv znesek, ki bi mu omogočil svobodno delo. Kette je imel še manj sreče, ko je pri rosnih 23 premražen izdahnil v Cukrarni.

Da se takšna zgodovina ne bi ponavljala je nujno sprejeti nov način individualizacije. Za nas individualizacija v večini primerov pomeni, da nisem odvisen od divjanja neviht, suše ali poplav. Dovolj smo preskrbljeni, da smo navidezno neodvisni od sil narave. Še za nekatere druge individualizacija pomeni, da se jim ni treba voziti z javnimi prevozi, da jim ni treba otrok voziti v javne šole ali čakati v vrsti pri zdravniku, ker so dovolj premožni, da si lahko plačajo pot izven sistema javnih storitev. Kako naj prvi razume naravo in ekosistem, katerega neodtujljivi del smo, če se ne kopa v dežju, ne voha korenin in ne pleše po soncu? Kako naj drugi razume sočloveka, mu celo vlada ali ima kot vodilni nadzor nad njegovim življenjem, če se dnevno na vlakih, na tržnici ali v čakalnicah klinike, ne srečuje s športniki, šahisti, homoseksualci, invalidi, šampioni, managerji, starci, dojenčki, nosečnicami, politiki, brezdomci ali baletniki. Kako naj

drug drugega razumemo, če smo zabunkani vsak v svoj avto? Modrost starcev smo zaprli v domove za ostarele, nedolžnost otrok ponikne v šole, ali se do onemoglosti zamegli s krožki in domačimi nalogami.

Kajti oboji nam bi sicer naravnost v obraz povedali, da smo izgubili tla pod nogami. Pozabili smo, da so naše korenike prepletene globoko v samo jedro enosti življenja in pozabili smo tudi, da smo v višjih plasteh prepleteni en v drugega. Samo na osnovi tega spoznanja se lahko rodi nov tip individualnosti. Ves čas smo poskušali biti individualni v odnosu do narave ali v odnosih med nami samimi, toda pri tem smo povozili, kar je v nas resnično človeškega in v vsakem od nas edinstvenega - naša ustvarjalna potencia. Tudi živali so lahko inteligentne, toda ne patentirajo telefonov in ne pišejo simfonij.

Samo če se kot naravna in družbena bitja ponovno prizemljimo, opustimo aroganco nad naravo in sočlovekom, se bomo osvobodili nenehnih in ponavljajočih se kriz, depresij in recesij, in samo tedaj bomo lahko na teh novih tleh vzkllili veličastna debela proti soncu. Si zamislite svet, kjer bi vsakdo zrastel v takšno drevo, kot so bili Albert Einstein, Steve Jobs ali mati Tereza. Človeško bitje v sebi nosi veliko več od dolgočasenja v službi, hlastanja po nakupovalnih centrih in debeljenja pred televizorjem. Mar je to res največ, kar lahko iztisnemo iz edinega življenja? Večina nas je že zdavnaj izgubila čarobni dar domišljije, tako da si kaj drugega od životarjenja pod površjem, kjer se še najbolje znajdejo voluharji, krsti in gliste, niti predstavljati ne znamo. Toda nad površino sije sonce in širno nebo čaka, da vanj razkošatimo svoje veje. In projekti dijakov, ki jih bom vsak trenutek predstavil, vsi v sebi nosijo to hrepenenje. Vsi nas nagovarjajo k druženju, k ljubezni do sočloveka in ljubezni do narave. Na teh posterjih se v daljavi sluti nov čas. Čas strpnosti, ljubezni in ustvarjalnosti. V teh posterjih se čudi želja po klitju in rasti k soncu.

Naša družba v mnogočem greši; denar se vlaga v vojaščino, intenzivno se podpira avtomobilski prevoz, podpira se ropanje gozdov in morja ter poneumljanje z zgrešenim šolstvom in

masovnimi mediji, Ketteju ali Tesli plačujemo spominske plošče, žive talente pa spet zanemarjamo. Tako kot že v renesansi je sedaj iniciativa na privatnem kapitalu, da krpa luknje in rešuje to barko pred potopom. Vlaganje v ustvarjalnost v obliki znanosti in umetnosti tako ni samo dobrosrčni altruizem ali podpora neki prostočasni dejavnosti, ki si jo za sprostitev ogledamo po napornem delavniku. Vlaganje v ustvarjalnost in inovativnosti je gotovo ena in edina pot iz te gospodarske krize, toda hkrati je še veliko več kot to. Vlaganje v ustvarjalnosti je naša najgloblja človeška in planetarna dolžnost, ki izvira iz povezanosti z naravnimi ciklusi dežja in izhlapevanja, vdiha in izdiha, rojevanja in umiranja, rasti in padcev, ter povezanosti in soodvisnosti, ki jih pletemo med sabo kot člani družbe.

/sledi opis projekta in panojev/

Vse obiskovalce vabim, da si tudi sami pogledate panoje in projekcijo, meni pa dovolite, da se še enkrat v imenu vseh izvajalcev, Zavoda za izobraževanje UMMI, Srednje tehniške šole, v imenu dijakov in dijakinje ter v svojem imenu, globoko priklonim. V zavodu že več kot dvajset let delamo in razmišljamo na tak način, skozi naše programe je šlo že več kot 1500 mladih in ne dvomim, da bomo tako ali še tesneje sodelovali tudi v prihodnje.

6 Svet idej - projekt prenove Luke Koper

mentor: Marjan Krebelj, mag.ing.arh

Izvedeno v sodelovanju s Srednjo tehniško šolo Koper

Luka Koper je po svojem videzu tipičen industrijski obrat. Kako se lotiti prenove objekta, da bo prijaznejši za zaposlene, poslovne stranke, obiskovalce in nenazadnje tudi občane Kopra, ki poglede na ta objekt usmerjajo vsak dan? Učenci STŠ Koper so našli svoje odgovore.

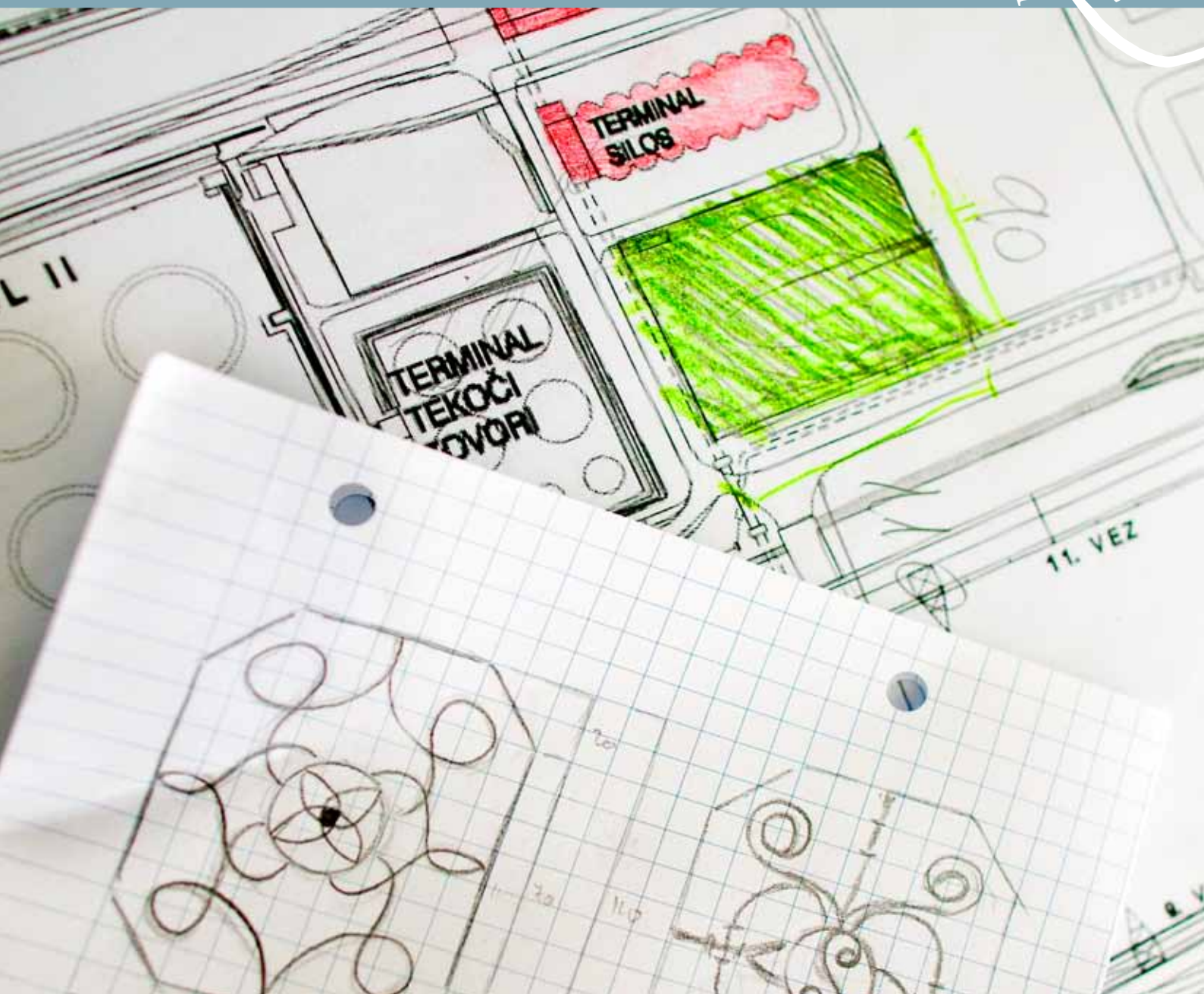

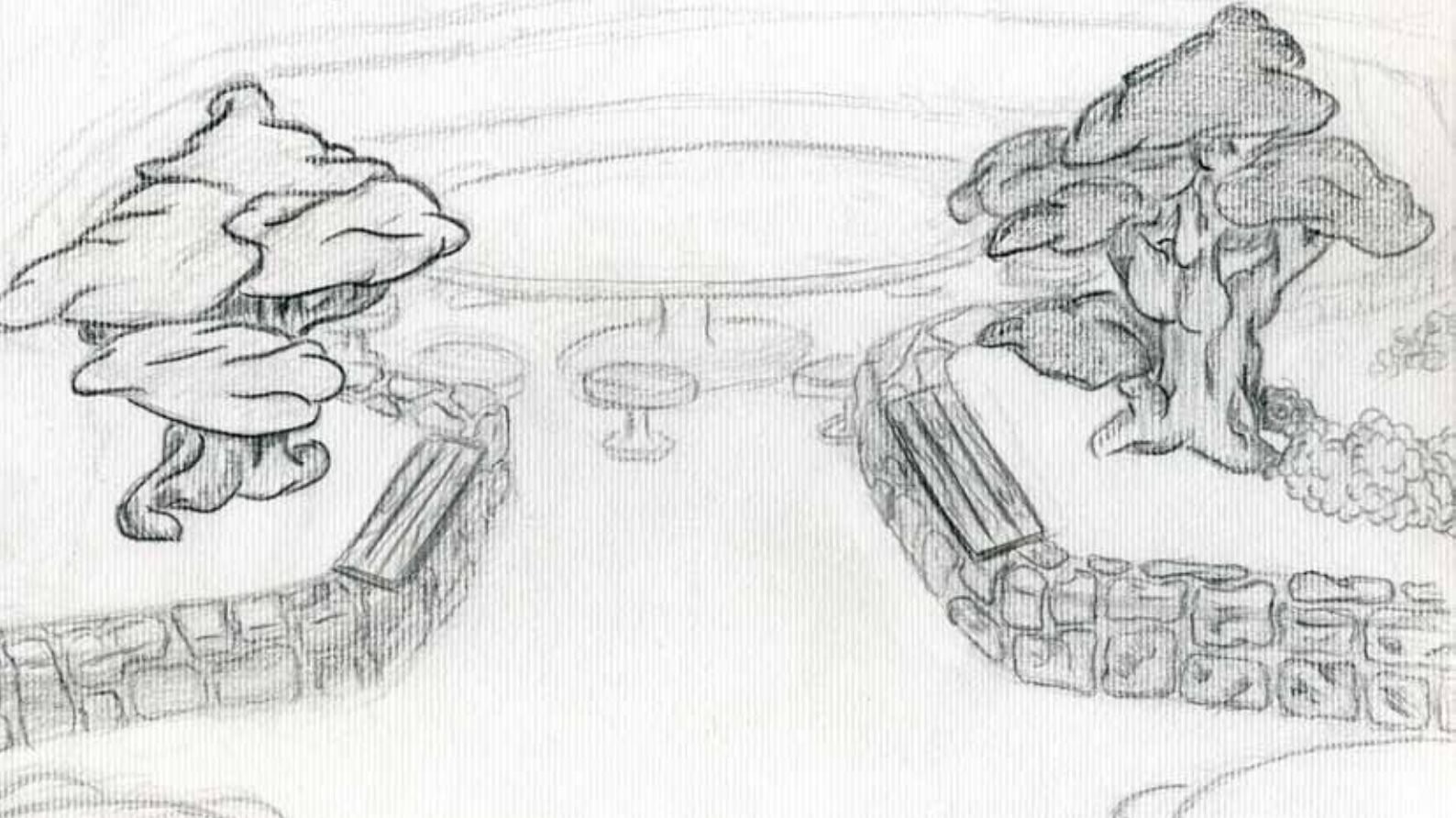

Japonski vrt pod silosom

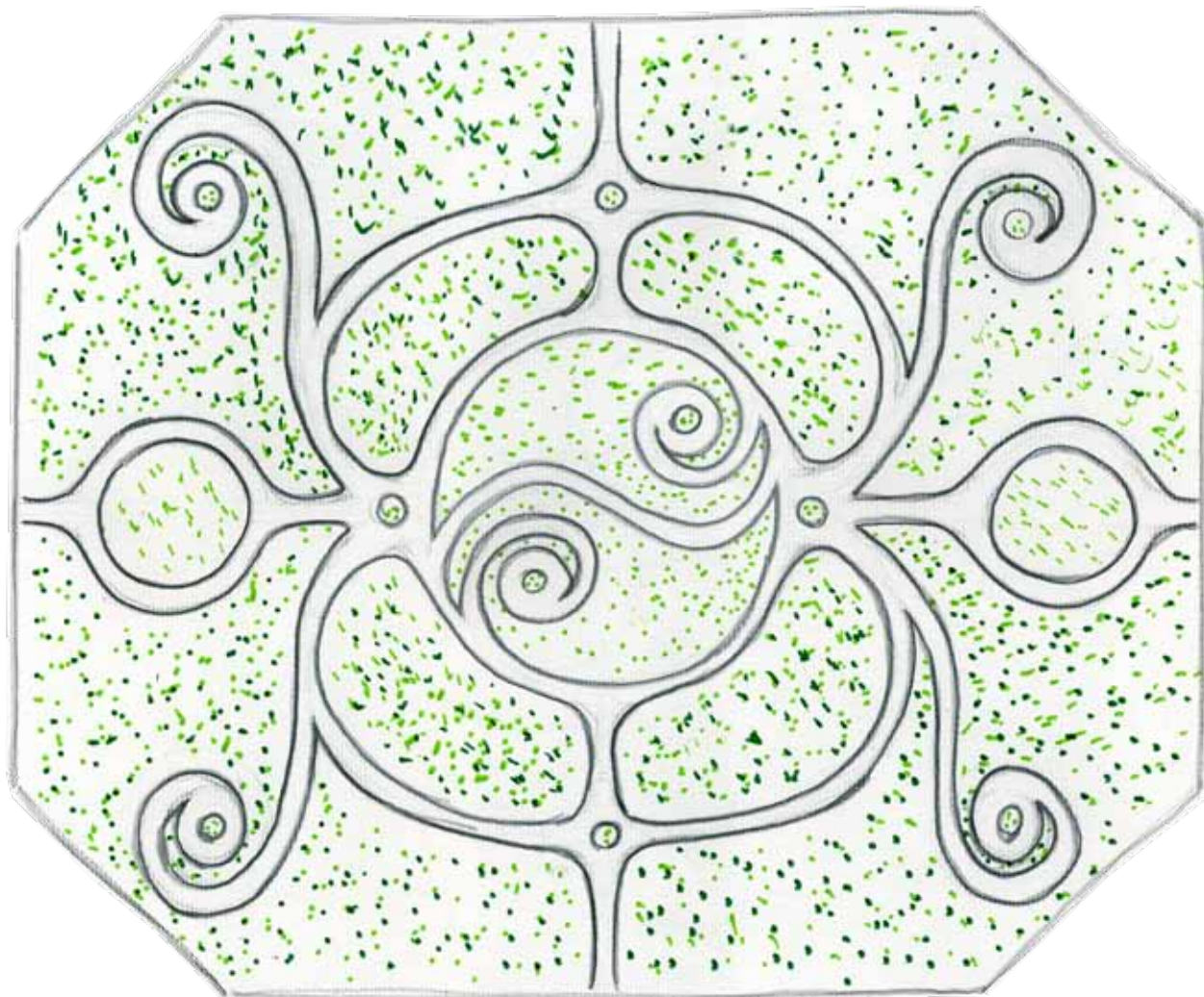
Lejla Umer

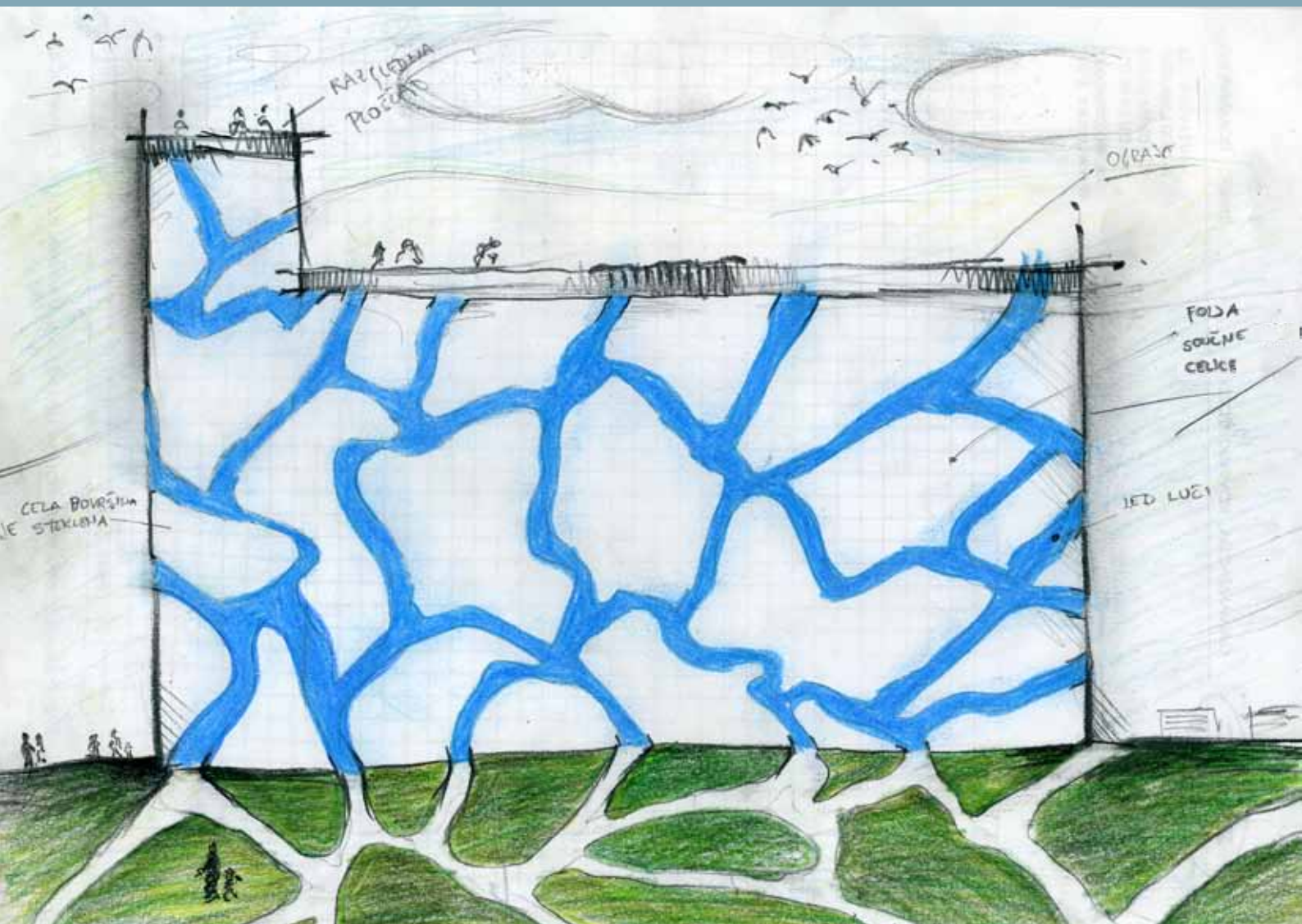

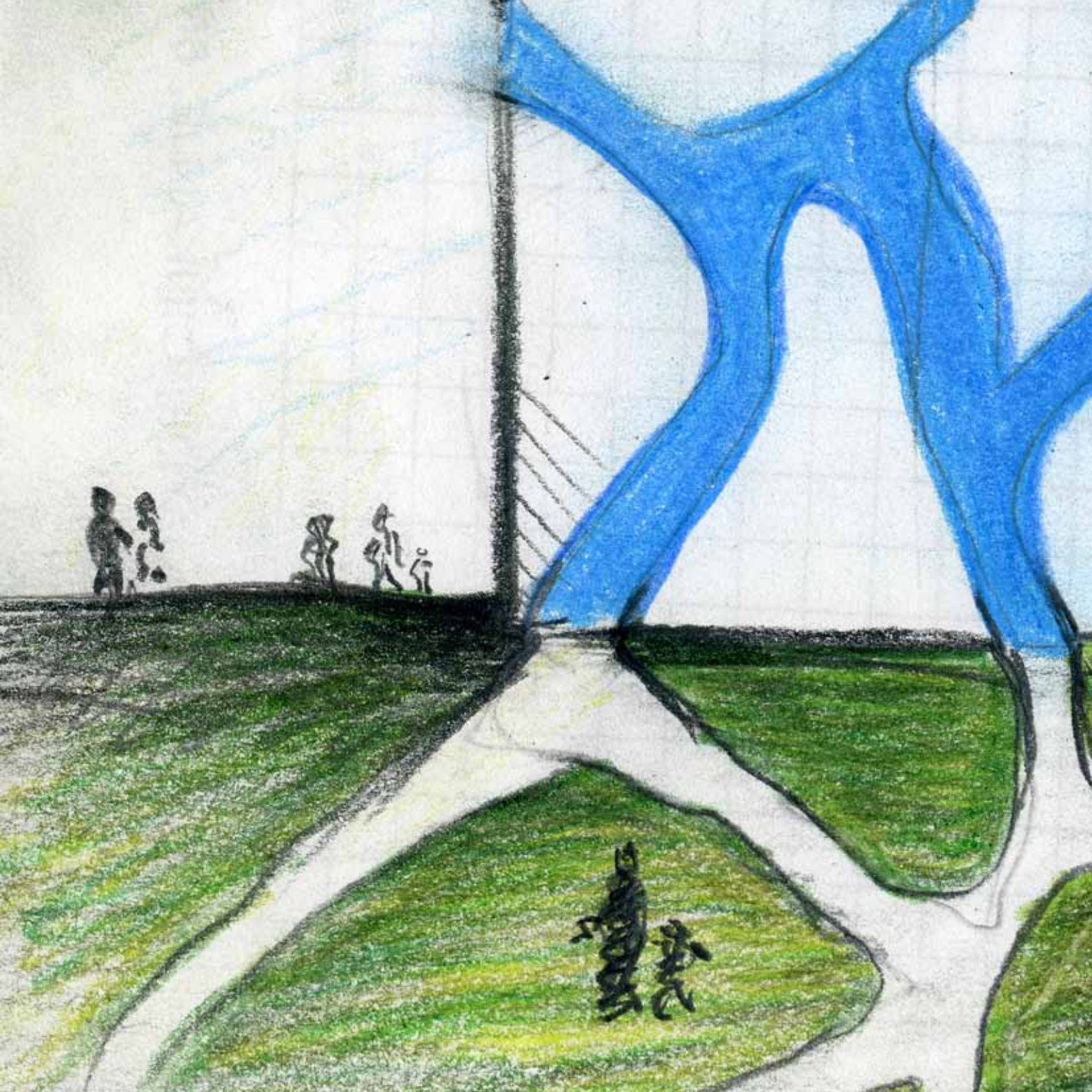
Trava in drevesa nas obdajajo že takoj, ko stopimo po potki v park. Nekateri deli v parku so zamišljeni kot travniki, na katerih so razporejeni kamni v različnih postavitvah. Namenjeni bi bili lahko tako sprostitvi kot raznim srečanjem v delih, ki so pokriti. Park je bil zamišljen kot sodobna različica japonskega vrta, prilagojenega za naše okolje.

Fasada najnovjših tehnologij

Matej Pregarc

- 16 Za projekt prenove Luke Koper sem izbral silos, saj je najbolj vidna stavba v Luki (tako z morja kot s kopnega).

Kot je razvidno s skice, projekt temelji na izvirnosti, poleg tega pa je prijazen okolju, saj bi v sončnih dneh stavba proizvajala elektriko. Za to je poskrbljeno tako, da stekleno površino skoraj v celoti (razen vzorcev, ki so modre barve) prekriva malo prosojna folija (sončne celice). Vzorci, ki so na skici modre barve, pa so led luči (zelo nizka poraba energije).

Vzorec s stavbe se nadaljuje po tleh. Kar je v zeleni barvi (na tleh), je zelenje, saj naše okolje, kljub temu da je industrijsko, potrebuje »zelen navdih«. Vzorec (na tleh) sivkaste barve pa je sprehajalna pot. Silos zaradi svoje oblike ne nudi le izvirnosti, temveč tudi razgledno ploščad, saj ima zaradi višine prekrasen pogled na morje in okolico. Podnevi bi bila stavba še vedno umetnina, saj bi bili vzorci druge barve (skozi razpoke med stekli bi bila vidna obstoječa struktura silosa). Pri dnevni svetlobi bi se vzorce še vedno videlo, saj sončne celice ne bi bile povsem prosojne. Zaradi steklene površine bi bila stavba nekaj posebnega..

Ta projekt je namenjen obiskovalcem Luke Koper, saj bi si lahko ogledali Luko in njeno okolico z višine, kot tudi njenim delavcem, saj bi stavba polepšala delovno okolje. Ta stavba bi postala znamenitost tako z umetniškega kot z energetskega vidika, saj bi Luko Koper predstavljala po vsem svetu.

Photo: Eduard Hubler, Architect: Baumschlager Eberle

Photo: Eduard Hubler, Architect: Baumschlager Eberle

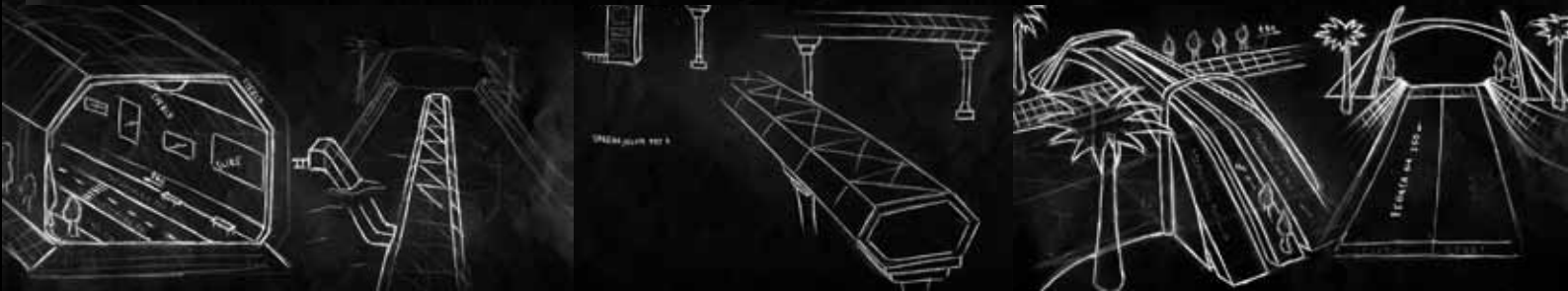
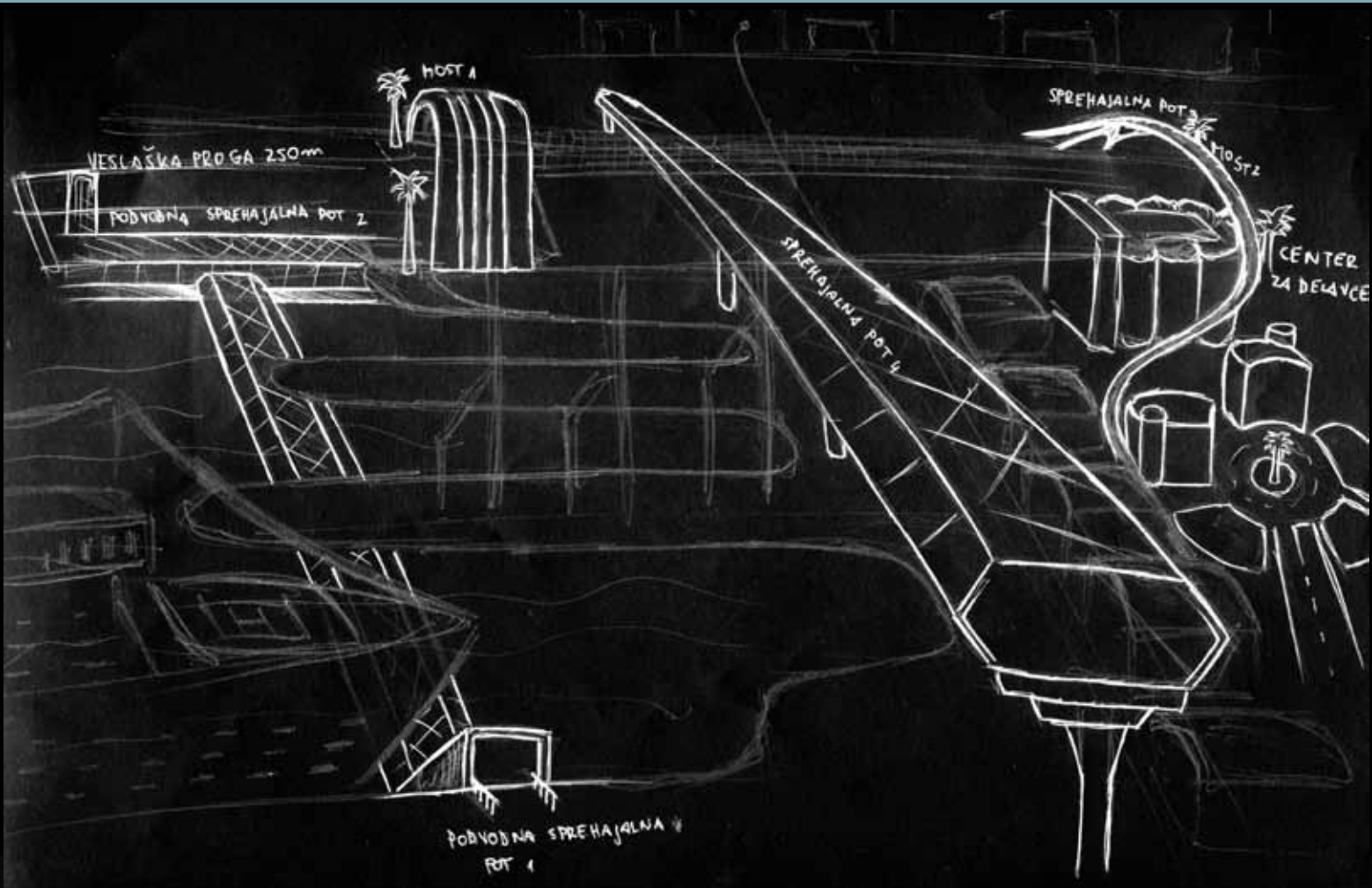

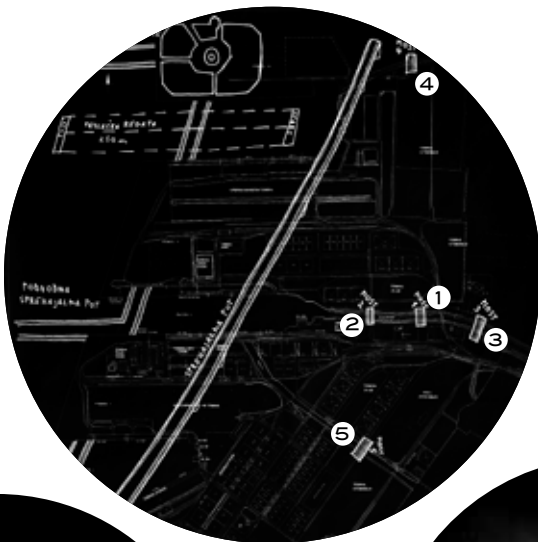
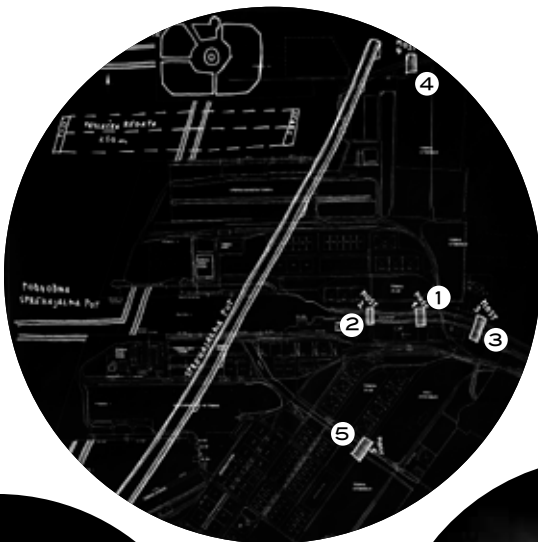
Photo: Emanuel Raab, Architect: 3Deluxe

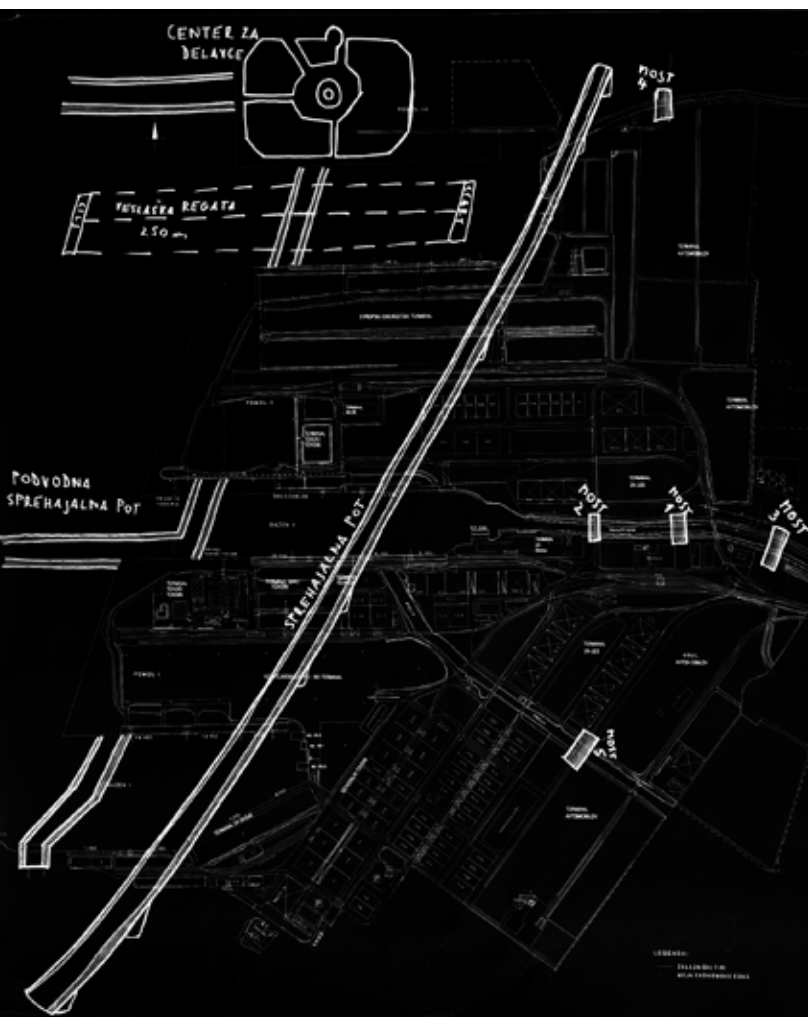

Nova vizija, novi mostovi

Tomaž Kekič

Moja ideja v projektu Luke Koper je temeljila na sprehajalnih poteh, spremembi sistema delovanja Luke, polepšanju starih stavb ter izdelavi novih mostov.

Sprehajalne poti sem postavil v ospredje, saj se mi zdi lepo slediti delu ter projektom, ki se izvajajo v LK. Postavil sem sprehajalno pot, ki naj bi potekala prek celotnega območja LK, da bi bila Luka Koper v celoti vidna ljudem, predvsem turistom. Postavil sem tudi posebno sprehajalno pot, ki bi potekala pod vodo, tako da bi si lahko ljudje ogledovali tudi postavitev ter strukturo Luke pod vodo. Ljudje bi lahko na

podvodni sprehajalni poti opazovali prihod tako potniških kot tudi tovornih ladij, pot pa naj bi bila opremljena z različnimi slikami (npr. stare slike Kopra in Luke Koper).

Razmišljal sem tudi, da bi spremenil sistem delovanja v LK, ga preuredil tako, da bi delavci radi ter boljše opravljali svoje delo. Zdi se mi, da bi bila z uveljavitvijo te spremembe dela boljše opravljena.

Sistem naj bi bil naslednji: vse delavce bi razdelil v dve skupini. Prva bi opravljala delo po normalnem urniku, druga pa bi ostala v LK za določen čas (npr. tri tedne). Druga skupina bi se čez noč in med pavzami zadrževala v centru za delavce. Svoje delo bi opravljali ves dan.

Center za delavce bi vseboval sledeče:

- igrišča (nogometna, košarkaška, golf ...),
- apartma za delavce,
- zabavišni park,
- parkirni proctor,
- center za zabavo, ki naj bi vseboval restavracijo, igralnico (bowling, biljard ...) in razne trgovine.

Vse stare stavbe bi polepšal z risbami in slikami, povezanimi z naravo, ki bi vplivale na boljše razpoloženje tako delavcev kot ogledovalcev, ki bi se sprehajali po sprehajalni poti.

Celotno območje Luke bi zbližal z naravo tudi s postavitvijo različnih rastlin in drevesc ob sprehajalnih poteh ter ob določenih stavbah oz. objektih.

Največ časa pa sem posvetil konstrukciji in izdelavi mostov. Določene mostove v Luki bi podrl in namesto njih postavil svoje. Postavil bi pet futuristično izdelanih mostov. Izdelani mostovi imajo zanimivo, moderno, gibljivo obliko.

S tem projektom bi polepšal ter izboljšal delovanje Luke, ki bi z uveljavitvijo tega projekta postavila v ospredje povezanost z naravo. Vsi bi okvirno videli sistem delovanja Luke ter spremljali delo in funkcije, ki se izvajajo, izboljšale bi se razmere, dela v LK bi se izvajala boljše in temeljiteje kot se sedaj.

Računalniško podprta arhitektura

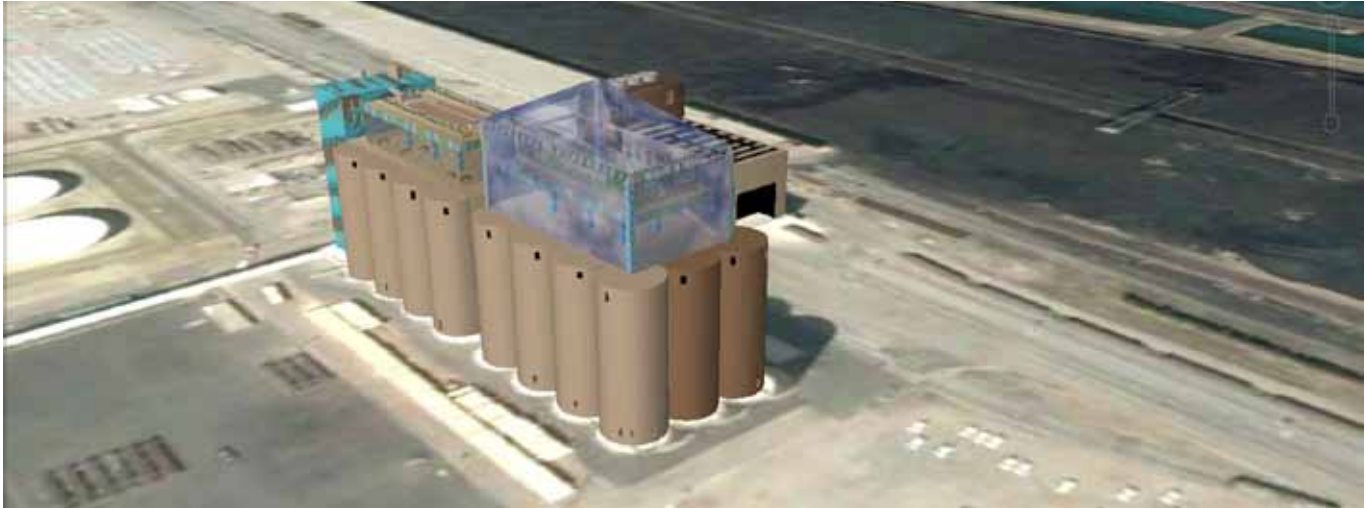
Nik Emeršič

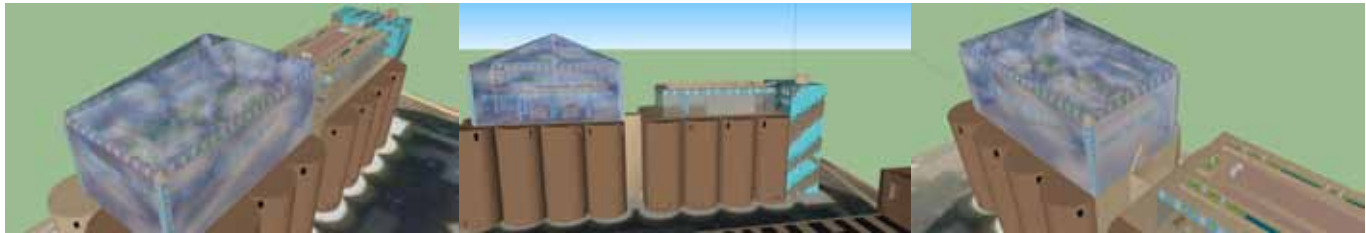

Kako sem prišel do ideje ustvarjanja 3D modela silosov v Kopru?

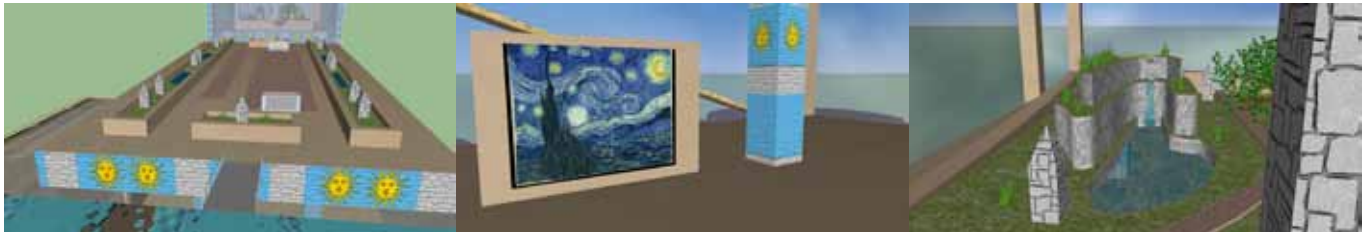
Skupaj z voditeljico Petro Verbič in mentorjem Marjanom Krebeljm smo se podali v Luko Koper, kjer smo si ogledali luko ter njene zgradbe. V oči so mi padli luški silosi, za katere sem se odločil, da jih bom naredil v 3D tehniki v programu Google Sketchup 8. Začel sem s prvotnim modelom, ki sem ga objavil na Googlovi spletni strani 3D Warehouse. Model sem kasneje dodal tudi v sloj 3D zgradb v programu Google Zemlja. Za arhitekturni projekt Luke Koper pa sem model predelal. Za predelavo modela sem se odločil zato, ker rad vidim vesele in nasmejane ljudi, prav zato pa sem na vrhu silosov naredil vrt ter galerijo, na drugi ploščadi pa jedilnico za delavce z filmskim platnom. Celotni del prvega dela zgradbe sem prebarval v digitalno umetnino. Za vse delo skupaj sem porabil približno 12 ur. Upam, da bom nekega dne postal uspešen računalniški arhitekt!

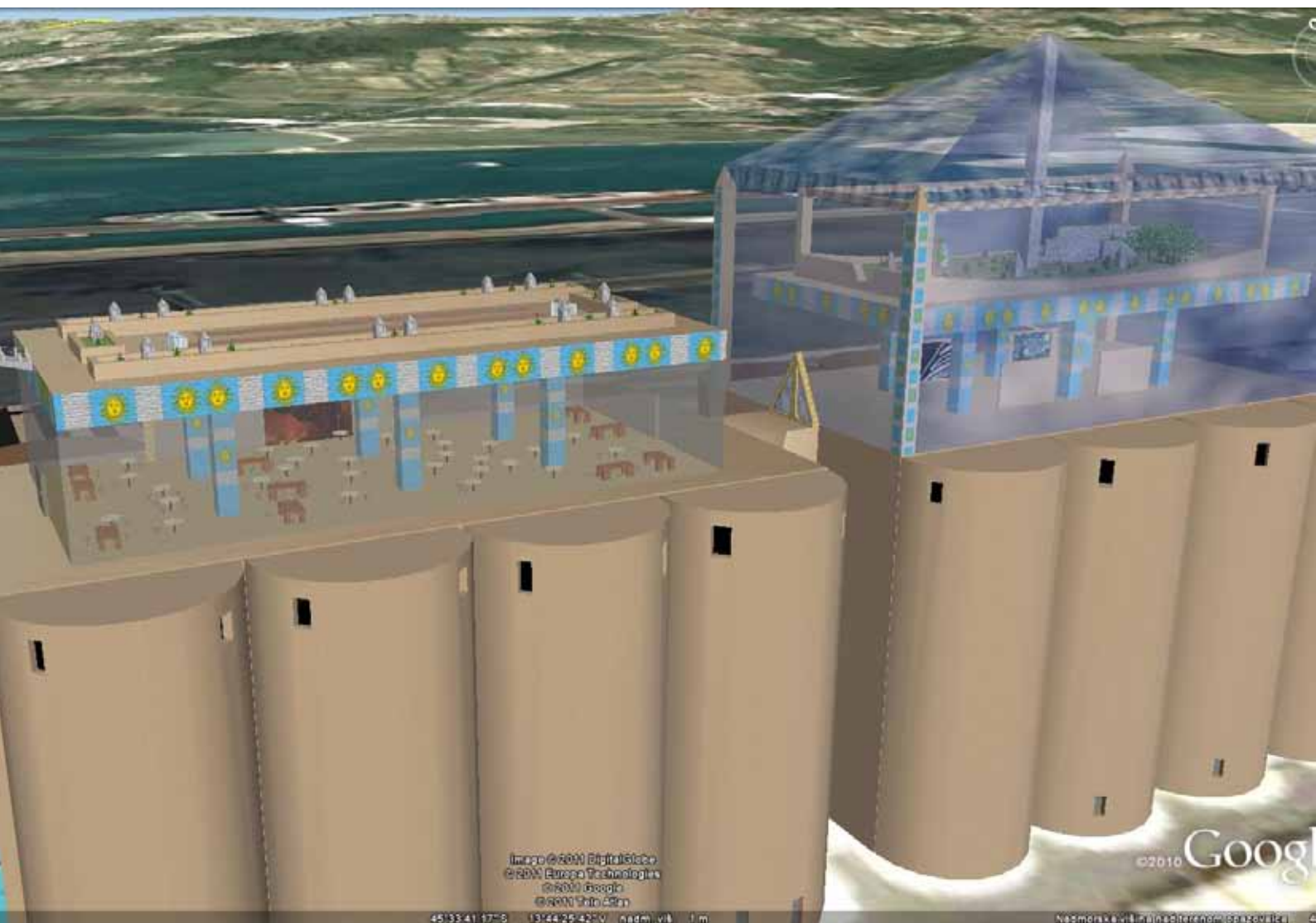

3D model

Interior

Odmevi v medijih

GOSPODARSTVO, SLOVENIJA

sreda, 18. januarja 2012

Delo - 18.1.12 14.9

Rekorden pretovor in napoved rasti

Luka Koper Koprsko pristanišče posluje bolje kot sosednji – Presegli 17 milijonov ton prometa

KOPER – Luka Koper je lani potolkla najmanj dva rekorda: skupni ladijski pretovor je presegel 17 milijonov ton in bil 11 odstotkov večji kot leto prej, od tega je bilo 5,3 milijona ton v kontejnerjih. Teh je bilo skupaj 589.000 ali 24 odstotkov več kot leto prej, so sporočili iz Luke Koper na straneh Ljubljanske borze.

BORIS ŠULIGOJ

Tudi vsi drugi kazalniki kažejo, da so rezultati več kot zadovoljivi. Gregor Veselko, predsednik uprave, je včeraj novinarjem izjavil, da pomeni 17 milijonov ton prometa pomemben mejnik za družbo, še posebno ker je promet v sosednjih pristaniščih dosegal počasnejšo rast. »Samo pri generalnih tovorih smo dosegli manjši upad, predvsem zaradi krize na Bliznjem vzhodu in vojne v Libiji,

sicer pa so vsi indeksi močno zrasli. Naš uspeh je posledica vlaganj v razvoj, infrastrukturo, posledica zaupanja v pristanišče pa je preusmerjanje blagovnih tokov,« je dejal Veselko. Največji delež pretovora še zmeraj pripada sipkima in razsutim tovorom (6,7 milijona ton), tekočih tovorov je za 2,9 milijona ton, generalnih tovorov pa 1,38 milijona ton. Dobro napreduje tudi pretovor avtomobilov, ki jih je bilo malo več kot 447.000 ali 18 odstotkov več.

Za letos namerava Luka Koper povečati promet še za en milijon ton (šest odstotkov), prav toliko naj bi se povečali tudi prihodki. Kontejnerski promet se bo povečeval nekoliko počasneje. Lani je Luka Koper več vlagala v premično infrastrukturo in mehanizacijo, v operativno učinkovitost. V prvi polovici tega leta pa se bodo odločili, kdaj se bodo lotili podaljšanja prvega pomoča (za 100 metrov) in začeli pripravljati dokumentacijo za tretji pomol. Ta bo zagotovila do-

življenjske spremembe, saj so ga prav vse največje politične stranke uvrstile v svoj program, je včeraj ocenil Gregor Veselko.

Srednješolci Srednje tehniške in kovinarske šole, ki sodelujejo v projektih koprskega zavoda UMMI (za ustvarjalno mladino), so več-

raj upravi Luke Koper in medijem predstavili svoje vizije ter poglede razvoja in urejanja pristanišča – to zaradi urejenosti in številnih zelenih površin spada med najbolj urejena v Evropi. Mladi pa so predstavili manjšo razstavo vizij o tem, kako bi urejali parke, poti, mosto-

ve, kako bi sprminjali danes grde vizure pristanišča v povsem drugačno, futuristično delovno in poslovalno okolje, ki bi omogočalo večje poslovne učinke, večjo delovno učinkovitost, hkrati pa bi razvijalo celo določene elemente turistične pomudbe.

Matej Pregarc, dijak Srednje tehniške in kovinarske šole Koper, je predstavil upravi (z leve Gregor Veselko, Tomaž M. Jamnik in Marko Rems) svoj projekt preureditve velikega silosa v turistično znamenitost koprskega pristanišča. FOTO BORIS ŠULIGOJ

št. 14
sreda, 18. januarja 2012

AKTUALNO
poročila.gospodarstva@primorska.si

5

primorske novice

Ustvarjalni dijaki za lepše pristanišče

KOPER ▶ Dijaki, predvsem skupina iz Srednje tehniške šole Koper, imajo vrsto zamisli, kako bi prenovili ali izboljšali objekte Luke Koper znotraj pristanišča. Svoje arhitekturne predloge so včeraj predstavili tudi upravi Luke. Dijaki zamisli snujejo v okviru projekta Popled v

svet, ki poteka pod okriljem Zavoda za izobraževanje, kulturo in mladinski turizem UMML. Zamislili so si, denimo, ureditev sprehajalnih poti znotraj pristanišča, ureditev japonskega vrta, veliko inspiracij pa so jim dali tudi s slikami za sipke tovare.

26 Galerija živih bitij

Franc Valentin

Franc Valentin, mentor raziskovanja življenja v in ob morju je ob svojem delu, predvsem z mladimi, ki pridejo v šolo v naravi, izpostavil naslednje vsebine.

Supralitoral - pršni pas

Najvišji predel obale kjer preživijo le modrozelenke alge in brženka *Littorina neritoides*. Spodaj kjer so naplavine alg in področje meji na sosednji pas, najdemo obrežno mokrico *Ligia italica*, med naplavljenimi algami pa morskó bolho *Talitus saltador*.

Mediolitoral - bibavični pas

Med kamni iz klifa zmetanimi od valov, najdemo pegavke *Monodonta turbinata*.

Rak samotar (*Eupagirus sp.*)

Pod kamni najdemo postranice *Amphypoda*

in mokrice ali kočiče *Sphaeroma serratum*, ki se ob nevarnosti rade zvijejo v kroglico.

Na kamnih so prisesani morski želodki *Chtalamus stellatus*, ki označujejo od kod do kod sega bibavični pas mediolitoral.

Med večjimi špranjami najdemo rak porcelanko *Porcellana platycheles*,

in tudi nekatere druge rakovice

ali morsko solato *Ulva laetevirens*.

Na kamnih so še mnogoščetinci cevkarji, kot so trirobi cevkar *Pomatoceros triqeter* medtem ko so na predelih obrežja s peskom prisotne peščene gliste *Arenicola marina*.

Na valolomnih kamnih lahko najdemo še jadranskega endemita bračiča *Fucus virsoides*.

Na tem predelu obrežja lahko najdemo še školjki klapavico *Mytilus galloprovincialis* in

ostrigo *Ostrea edulis*.

Skrite od sončnih žarkov pa še ožigalkarje :
konjsko vetrnico *Actinia equina*

in voščeno vetrnico *Anemonia sulcata*.
Pod kamni se rade skrivajo tudi morske babice *Blennius sp.*

Infralitoral – pravi obalni pas:

Tu prebivajo rastline in živali, ki potrebujejo nenehno prisotnost vode. Zanimiv primer je morska trava *Cimodocea nodosa*, ki le ob največjih osekah prikuka na zrak.

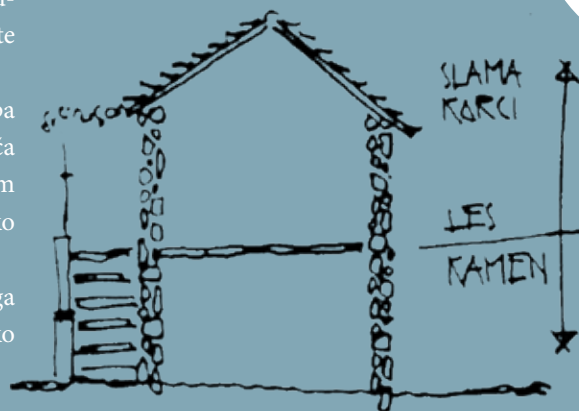
Energetsko učinkovita gradnja nekoč in danes

Eva Seljan

Projekt teži k ozaveščanju in izobraževanju posameznika in skupine ter spodbujanje njegove odgovornosti in zavedanja na področju energetske učinkovite gradnje s primerjavo energetske učinkovite gradnje nekoč in danes.

Kako izboljšamo prehod Slovenije v nizkoogljično družbo? Dokument Evropa 2020 nam daje smernice, realizirati pa jih bomo morali sami. Slovenija se sooča ne samo s pomanjkanjem sredstev za ukrepanje, temveč tudi s pomanjkanjem strokovnega kadra in širše osveščenosti ter zmanjšanosti javnosti za energetske varčne odnos na gradbenem in drugih področjih.

S pomočjo strokovnjakov smo povezali modrost tradicionalnega istrskega načina gradnje z novejšimi ugotovitvami in izkušnjami z gradnjo energetske učinkovite hiše.

Delavnice

Kako so gradili včasih in zakaj?

Spoznali smo se s tradicionalnimi rešitvami z vidika energetske učinkovitosti, ekologije in trajnostnega razvoja v istrski arhitekturi ter naravnimi, klimatskimi in gospodarskimi dejavniki, ki so nanje vplivali.

Seznani smo se z energetske varčnimi rešitvami gradnje v domačem kraju, si na terenu ogledali značilnosti istrske gradnje in jo dokumentirali s skicami, risbami in fotografijo.

Kakšna je energetska varčna gradnja danes in kaksni so osnovni kriteriji, ki vplivajo na njeno načrtovanje?

Z gradnjo sodobne nizkoenergijske hiše nas je seznanil predavatelj ing. Marjan Stopar.

Katera gradnja je bolj učinkovita? Kako energetske varčne rešitve vplivajo na oblikovanje objekta?

Primerjali smo podobnosti med starim in novim načinom gradnje ter uporabljenimi materiali in računsko ter izkustveno primerjali energetske učinkovitost, ekonomsko (investicijsko + stroškovno) upravičenost ter razlike v izgledu stavbe, ki jo različne rešitve pogojujejo ali dovoljujejo v odnosu do kulturne dediščine.

Kaj smo se naučili?

Iskali smo morebitne nove praktične in tehnološke rešitve, izhajajoče iz pozabljenih in spregledanih rešitev tradicionalne gradnje.

Rezultate raziskave in preizkusov smo objavili na spletu in v zloženki ter jih predstavili širši javnosti. Nova znanja in izkušnje bomo uporabili kot osnovo za izdelavo projektne naloge.

Dobronamerni koledar Časovni stroj

Marjan Krebelj, mag.ing.arh.

1946. 4. 2011

Ilirska Bistrica – Nina Petral

Januar

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

S Fotografskim krožkom Gimnazije Ilirska Bistrica smo se letos odločili izdati dobrodelni koledar, katerega naslov je "Časovni stroj". S to akcijo obeležujemo 50. obletnico delovanja krožka. Za koledar smo izbrali 12 starih fotografij iz preteklega stoletja, nato pa te poglede ponovno posneli na istih lokacijah. S koledarjem zbiramo denar za tri ločene namene.

Prvi je zbiranje sredstev za Zavod Sonček, ki skrbi za otroke iz ogroženih okolij. V okviru Zavoda UMMI in jim želimo podariti krajši raziskovalni tabor na Debelem rtiču. Verjamemo, da je zgodnja inspiracija kal veličastnih karier, in kaj je za inspiracijo boljše, kot stik s priznanimi znanstveniki in umetniki, ki sodelujejo z UMMI-jem.

Druga je posodica solidarnosti med člani krožka. Enemu od naših članov je bila na zadnji ekskurziji v Bratislavo ukradena fotografska oprema. Preostali člani so se odločili, da bo del naporov tega koledarja podarjen za lažji in hitrejši nakup nadomestne opreme.

In v tretje zbiramo sredstva za naše lastno delovanje, ki je zaradi krčenja proračunov postavljeno pod vprašaj. V načrtih imamo številne ustvarjalne projekte, ki pa so vezani na neobhodne materialne in operativne stroške.

V okolju, kjer se zdi, da se samo še jamra in vali krivdo na druge (kako tipično), smo se odločili usodo vzeti v svoje roke in zavihati rokave. Pri tem potrebujemo samo malenkost vaše pomoči, s katero bomo lahko naredili nekaj, kar je v majhnem merilu enega obrobnege mesteca vendarle lahko veličastno. Koledarje smo prodajali na decemberskih tržnicah, na voljo pa so bili tudi na številnih lokacija širom občine Ilirska Bistrica.

DOBRONAMERNI KOLEDAR GIMNAZIJSKEGA FOTO KROŽKA

5 Fotografskim krožkom Gimnazije Bistrica smo se letos odločili izdelati dobrodelni koledar, katerega naslov je "Časovni stroj". S to akcijo obeležujemo 50. obletnico delovanja krožka. Za koledar smo izbrali 12 starih fotografij iz preteklega stoletja, nato pa te pogledne ponovno posneli na istih lokacijah. 5 koledarjem zbiramo denar za tri ločene namene.

Prvi je zbiranje sredstev za otroke, varovance Zavoda Sonček. V okviru Zavoda UMMI in jim želimo podariti krajši raziskovalni tabor na Obelem rbiču. Verjamemo, da je zgodnja inspiracija kal veličastnih karier, in kaj je za inspiracijo boljše kot stik s priznanimi znanstveniki in umetniki, ki sodelujejo z UMMI-jem. Druga je posredica solidarnosti med člani krožka. Enemu od naših članov je bila na zadnji ekskurziji v Bratislavo ukradena fotografska oprema. Preostali člani so se odločili, da bo del naporov lega koledarja podarjen za lažji in hitrejši nakup nadomestne opreme.

In v tretje zbiramo sredstva za naše lastne delovanje, ki je zaradi krčenja proračunov postavljeno pod vprašaj. V načrtih imamo številne ustvarjalne projekte, ki pa so vezani na neobhodne materialne in operativne stroške.

V okoliju, kjer se zdi, da se samo še jarma in vali krivdo na druge (kako tipič-

Fotokrožek s slovenskim veleposlanikom na Slovaškem, mag. Stanislavom Vidovičem, konzulom in galeristom. Na veleposlanstvu je bila razstava slovenskega fotografa Marka Lipuša.

no), smo se odločili usodo vzeti v svoje roke in zavhati nokave. Pri tem potrebujemo samo malenkost vaše pomoči, s katero bomo lahko naredili nekaj, kar je v majhnem merilu onega obrobnege mesteca vendarle lahko veličastno. Koledarje bomo prodajali na decembrskih tržnicah, upamo tudi, da bo koledar na voljo v Knjižnici Matke Sane in nekaterih drugih lokacijah v občini. V naprej se vam zahvaljujemo za podporo. **III Fotokrožek**

Foto krožek v Bratislavi in kriza ustvarjalnosti

Tako kot lani, smo se tudi letos s Foto krožkom naše Gimnazije odpravili na tridnevno akademsko ekskurzijo v Bratislavo, kjer se odvija že 21. festival Mesec fotografije.

Festival je letos gostil številne priznane umetnike, med ostalimi tudi megazvezdnika modne in reklamne fotografije, Davida LaChapella, ki je v Bratislavi razstavljal enormno velike slike, kakršne se resnično rečko vidi. LaChapelle slovi po brezhibni tehnični kvaliteti svojega dela, tako da si človek lahko napase oči. Že samo njegova razstava človeka napolni za cel vikend, tu pa je še vsaj 20 drugih!

Letošnji festival so zaznamovale številne lofske razstave, kjer so se predstavile slovaške akademije in fotografske šole. Ta del je še posebej zanimiv tudi za delo

krožka, saj se lahko neposredno primerjamo z umstniki oziroma nekoliko starejšimi študenti fotografije. Zanimivo je ob tem ugotoviti, da nam idej ne manjka, v izvirnosti jih z manjšim projektom vlahi celo prehitavamo, razlika je mogoče v zrelosti avtorjev (vendarle so to diplomski študenti), predvsem pa v finančnih sredstvih, ki jih tako šole imajo. Najbrž jim na tržnici ni treba peči galačnik za prostovoljne prispevke.

Res je, smo v času krize, toda ravno v času krize je potrebno vlagati v eno samo smer in to je smer ustvarjanja in talenta mladih. To je edina dolgoročna pot ven in edino področje, kjer sredstva ne smejo biti problem. Krize se ne bo rešilo s istim načinom razmišljanja, ki je krizo zakuhal. Rešitev bo prišla iz polja novih, še neodkritih idej, te pa v sebi nosijo ustvarjalci in talentirani ljudje. Če se ti ljudje iz meseca v mesec ukvarjajo s tem, kako bodo plačali račune, boš malo energije ostane za ustvarjalnost in inovatorstvo, ki sta ob vsem tem le gramni predvoščini puščici. Dejanska politika je ravno obratna: letos mineva prvo leto, ko v Sloveniji ni bilo organiziranih taborov za nadarjene otroke in mladostnike. Preprosto zato, ker je država zaprla pipco. Človeka kar bolj pomisliti, da so nekoč še Tesla ali Kette imeli enake probleme. Prav nič nas ni naučila usoda Ketteja, ki je shiral v cukrarni. Kaj vse bi še lahko svetu taki umi dali? Kje bi danes bili, če bi Tesla

Januar

LETOŠNJI KOLEDAR DOBRODELNEGA FOTOKROŽKA

KULTURA

26

KULTURNI ŽIVLJENJE DECEMBRA 2011

lahko realiziral vse kar je tuhtal? Danes se jim plačuje spominke ploščice in poje hvalnice (Je prav, toda kako hinvasko!), a če želimo resnično počastiti spomin na te velike, bomo to veliko bolj žlahtno storili tako, da med sedaj živečimi mladimi razpoznamo mlade Nikole in Dragotine in jih še nemudoma podpremo. Tudi finančno!

Zato se tudi kot mentor krožka zahvaljujem za vse prostovoljne prispevke, ki ste jih občanke in občani namenili krožku na tržnici. Decembra se vidimo z dobronamernim koledarjem. **III Marjan Krebelj, mentor**

Zahvala občanom

Članice in člani Foto krožka bi se radi zahvalili vsem občanem in občankam, ki ste prispevali prostovoljne prispevke za našo ekskurzijo v Bratislavo. Z zbranim denarjem smo si kupili vstopnice za vse obiskane galerije in znamenitosti. Nekaj denarja je ostalo, tega bomo vložili v prihajajoče projekte. Bodite z nami na tržnici tudi v decembru, ko bomo prodajali dobronamerni koledar!

Bistriški odmevi,
december 2011

Fotokrožek slavi 50 let delovanja s fotografskim koledarjem - Bistrica pred 50 leti in danes

Kaj je namlel časovni stroj v 50 letih

Časovni stroj je bistriški fotografski krožek naslovil koledar, s katerim bo med prazniki zbiral dobrodelna sredstva, obenem pa je z njim obeležil tudi pol stoletja delovanja.

ILIRSKA BISTRICA ▶ Začetki bistriškega fotokrožka segajo v pozna 50. leta prejšnjega stoletja, ko ga je vodil **Vojko Čeligoj**, tedanji predmetni učitelj, vsestranski kulturnik in raziskovalec domače preteklosti. Delovali so na OŠ Dragotina Ketteja, kjer so imeli svojo temnico na "rdečem hodniku". Poleg Čeligoja, ki je ohranil stik s krožkom vse do danes, so svoj mentorski pečat pustili še mnogi, med njimi **Hinko Poročnik** in **Mateja Maraž**. Po nekajletnem premoru je leta 2002 prevzel mentorstvo nadobudni **Marjan Krebelj**, arhitekt, fotograf in ustvarjalec vizualnih medijev. Dve leti pozneje se je krožek preselil v novoustanovljeno bistriško gimnazijo, kjer mladi fotografi delujejo še danes. Trenutni akterji so v zadnjih mesecih

izdelali koledar *Časovni stroj*, v katerem so preteklo in sedanjo podobo Ilirske Bistrice povezali s pomočjo fotografije. Koledar je sestavljen tako, da vsak mesec zaznamujeta dve fotografiji iste lokacije, pri čemer je prva starejša in črno-bela, pod njo pa barvna, ki so jo člani krožka posneli letos. Avtorji starejših fotografij niso navedeni, saj se podatki v digitalnih kopijah niso ohranili.

Dvanajst dvojic fotografij ponuja razmislek, kako in koliko se je skozi čas spremenila (vizualna) podoba Ilirske Bistrice. Naslovno risbo je oblikovala **Kristina Šlosar**.

S koledarjem pa želi fotokrožek ne samo obeležiti jubilej, temveč tudi krepiti ustvarjalnosti mladih in jih spodbujati k solidarnosti. Honorar, ki ga bodo zaslužili

Člani fotokrožka so z mentorjem Marjanom Krebeljem koledar predstavili v prostorih bistriške glasbene šole

s prodajo, bodo porabili za nadaljnje delo v umetniških projektih in za donacije dnevnemu centru Sonček.

"Trdno smo prepričani, da je vlaganje v znanje in talent edina dolgoročna pot iz krize, kateri smo priča. Menimo

tudi, da se s tarmanjem nad usodo ne pride daleč, zato smo to jesen zavihali rokave in pripravili ta koledar," je dejal mentor Krebelj.

ROK SMRDELJ

Dobrodelni koledar: bolj bo star, več bo vreden

Fotokrožek in njegov časovni stroj Del izkupička bodo namenili sošolcu, ki so mu ukradli fotografsko opremo, in dnevniku centru Sonček

Kaj se zgodi, ko se središtelci dobro počutijo v svoji koži in družbi, poleg tega pa so polni idej in volje do ustvarjanja? Ponavadi kaj dobrega! Fotokrožarjem gimnazije v Ilirski Bistrici se je zgodil dobrodelni koledar.

DRAGICA JAKSETIČ
Fotografija **STAŠA FRANK**

V starejšem delu Ilirske Bistrice že desetletja, če ne že stoletje, vsakega 1. in 10. v mesecu zaživi sejem s stojnicami. Takšini kot na drugih semnjih, na primer z oblačili, nogavicami, sibo robo, svečami ... ali s stojnicami, značilnimi za kraje pod Snežnikom in Nanosom, na katerih ponujajo domače sira, pecivo, filol, keramične izdelke, zelišča, bekinsko sadje in med. Ta mesec pa se je pojavila še stojnica z dobrodelnim koledarjem.

Njegovi avtorji in avtorice so člani in članice fotokrožka, ki deluje na Ilirskobistriški gimnaziji, vodi pa ga arhitekt Marjan Krobeč. Pred tremi leti, pripravljenost Nina in Tima, so začeli tako, da so fotografirali s fotoaparati za enkratno uporabo. Na fotko dvorišče so odnesli tudi bliskavice ali, po domače, »šišev« in fotografirali sketanje. Ždaj je za njimi že kar nekaj projektov, podrigov in fotografskih ekskurzij, javnosti pa se prvič predstavljajo prav z novim izdelkom.

Letni večji projekt krožkarjev, pove Kristina, pa je dobrodelni koledar. Koledar zato, ker na dvanašnih straneh hrje mesece in dneve,

dobrodelni pa zato, ker bodo del izkupička, prodajajo ga namreč po 15 evrov, namenili sošolcu, ki so mu ukradli fotografsko opremo, del dnevnemu centru Sonček, del pa lastni dejavnosti.

Staro in novo

In koledar se, pravijo, že dni prodaja kot sveže lemljice. Za na steno v domači kuhinji, kot darilo sorodnikom doma in v tujini, prijateljem, poslovnim partnerjem ali samo v podpoos tem dobrih namenom. Modakar, ki ga je prišel na semanj dan likat na steno, je lepo povedal: »To je koledar, ki ga po 31. decembru 2012 gotovo ne bom vzgel stran. Pa je vsako leto bo več vreden in bolj zanimiv.«

Skrivnost uspeha bistriških sredjošolcev je namreč v njihovi ideji, da kot časovni stroj prikazujej stare in nove fotografije domačih krajev na domiselni način. Webine slik pa časovni stroj ni tako zelo bistveno predekal. Hile so ostale, spremembe so se podrobnosti.

»Poskušali smo upodobiti časovni pretek krajev na Bistriškem. Za vsak mesec smo izbrali eno staro in eno novo fotografijo istega mesta. Najprej smo v naši mestni knjižnici iskali in izbrali stare slike. Nato smo s fotografskimi aparati odšli na isti kraj, kot ga prikazuje posamezna slika ali ranglečnica, in poskušali v objektiv ujeti isti motiv. Ni bilo prav lahko. Marsikaj se je spremenilo. Opazovati smo morali podrobnosti, se postaviti na »istotočko, ujeti pravo višino, razdaljo, poravnati ... Kar precej smo se morali truditi,« pove Kristina, izvedel

pa smo le, da so na koncu odšli še k poznavalcu zgodovine na Bistriškem Vojku Čeligoju. Hile s starih fotografij so ožvirše skoraj pripeleli o starih bistriških, ki so delili usodo krajev na Primorskem.

Mesto pod Snežnikom

Najpogostje fotografirani bistriški motiv in zato tudi na prvem, jamaškem mestu v koledarju je prav gotovo mestna hila nekdanje Ville. Del Novega, »Mesta pod Snežnikom«, kot so Bistrico v času okupacije Primorske polmerovali Italijani, ki so poslejje čezotna dve zgradili v 30. letih prejšnjega stoletja. Polg sje stoji dvorec Schönburg-Waldenburgo, nemških knezov z gradu Snežnik, ki so v Bistrico Bistrico preneli apravo dela svoje posesti, po prvi svetovni vojni razdeljene med sodanjo Italijo in Kraljevino Jugoslavijo. V istem križiču stoji še stara sodnja, čas pa je izbrisal stare zapore. V letih hlah so danes uradi občine, države, bank, sodišča.

Iz letnega obdobja in z druge strani »Via Flavia«, današnje Bazoviške ceste, je črno-bela fotografija kavarne Caffè Roma, pomnejlega Turista. Morda, če ne bi z stene te kavarne izginita neznanu kam, bi v dobrodelnem koledarju visela tudi fotografija voditeljev Tita in Naserja, ki sta v Turistu leta 1970 skopaj pila kavo.

Na majki sliki tje Bistrica izpod hile Domsčadičevih, danes čebelarskega doma. Fotokrožarji so med drugim izvedeli, da sredi lokov pod hulo, razpetih čez vodo, hulo čuva Neputec. Na rečici so žen-

Stare fotografije so privlekli na plan in naredili nove.

ške prale perilo na kamnitih gloličah. Hrog je danes tih, včasih pa so se tam gnetli veteri, s katerimi so perilo v pranje pripeljali celo a Pivskega, ko so tam irviri persahnilli. Fotokrožarji so se odpravili tudi po sledih starih fotografij vsaj

okrog Ilirske Bistrice, v Knežak k stari gostilni pri Jurjevih, na svojčas žrhušno gndarsko prstavto Malun, na Ostrušno Brdo, kjer je počeval oče znanega glasbenega pedagoga in skladatelja Augusta Šulgiča. V Podgradu so pouneli

novo fotografijo stare Bavčaleve hile, ki pa je bila prej le last narodnjaka in deželnega poslanca Slavova Jenka.

Na svoj izdelek so zelo ponosni. Zanji jim je čestital tudi dolgoletni mentor fotokrožka na bistriški

osnovni šoli Vojko Čeligoj, rekoč: »Bistriškani imamo svčo. Po zaslugi Bogomila in Milana Brinška, Ivana Bička, družine Maruš, Kazimirja Kranjca je naša Bistrica lepo poslikana. Naslonite se na to tradicijo!«

temu v nekoliko spremenjeni sestavi odločili, da komedijo ponovno uprizorimo. V vlogi glavne osebe Babe, ki je streljala na svojega moža in ji grozi ječa, se je ponovno znašla Neža Ceglar. Njeni sestri Meg, ki jo je igrala Martina Štemberger, in Lenny, katere vlogo je prevzela Nika Bratovič, ji kljub svojim težavam, s katerimi se srečujeta, stojita ob strani. Odvetnico Barnette je odigrala Katja Štemberger, Docca, Meginega fanta iz mladosti, pa Jani Lavrenčič. Odloneja Ratek, ki je tokrat zamenjala Heleno Grbec, je igrala sestrično Koko. S predstavo smo nekdanji in sedanji dijaki dodali kamenček v mozaiku kulturnega dogajanja v Ilirski Bistrici.

Pri organizaciji in izvedbi predstave nam je pomagal in nas podpiral predstojnik Gimnazije Ilirska Bistrica profesor Gorazd Brne, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. **III Dramska skupina Razprodani**

Dobrodelni časovni stroj

Gimnazijski foto krožek, ki deluje pod mentorstvom Marjana Kreblija, je svoje 50. obletnico delovanja obeležil na pravi poseben način. Izdali so fotografski koledar, ki so ga poimenovali Časovni stroj, s katerim so med prazniki zbirali dobrodelna sredstva.

Fotokrožek deluje v Ilirski Bistrici od začetka 60. let prejšnjega stoletja. Z delovanjem je začel na OŠ Dragotina Ketteja pod mentorstvom Vojka Čeligoja, ki je učence vodil do svoje upokojitve. Po nekajletnem premoru je leta 2002 mentorstvo krožka prevzel arhitekt in fotograf Marjan Krebelj, krožek pa se je dve leti kasneje preselil na novoustanovljeno bistriško gimnazijo. »Delo v našem foto krožku je daleč od tipičnih tečajev fotografije, kjer se učijo o zaslonkah in ISO vrednostih;

pri nas vse skupaj še najbolj spominja na otroški peskovnik, kjer je vse možno in kjer so edine omejitve tiste, ki si jih sami postavimo,« je povedal Marjan Krebelj. V letošnjem letu so si zadali pogumno nalogo, da oblikujejo in izdajo koledar za leto 2012, ki so ga poimenovali Časovni stroj. Zasnovan je tako, da vsak mesec v letu predstavljata po dve fotografiji različnih krajev po občini. Prva fotografija je starejša in črno-bela iz prejšnjega stoletja, pod njo pa je novejša barvna fotografija, posneta z istega zornega kota, tako da so lepo razvidne razlike in podobnosti iz preteklosti in sedanjosti. Na naslovni strani koledarja je grafika s podobo mestne hiše in fotoaparatom, ki jo je narisala Kristina Šlosar.

Poleg obeležitve jubileja želijo s koledarjem tudi spodbujati mlade k ustvarjalnosti in solidarnosti. Odločili so se, da

bodo del sredstev od prodaje namenili za nadaljnje delo pri projektih v krožku, nekaj denarja bodo namenili članu krožka kot solidarnostno pomoč pri nakupu nadomestne fotografske opreme, ki mu je bila ukradena, tretjino sredstev pa bodo podarili v dobrodelne namene, in sicer dnevnemu centru Sonček, ki jim želijo v okviru Zavoda UMMI podariti krajši raziskovalni tabor na Debelem rtiču.

Člane krožka je na prireditvi ob predstavitvi koledarja pozdravil tudi Vojko Čeligoj, ki jim je čestital za izdelek in jim zaželel še veliko ustvarjalnega navdih. Ob tem jim je položil na srce, naj ohranjajo in negujejo bogato fotografsko tradicijo, ki so jo razvili številni znani fotografi, ki so delovali na območju naše občine. Program sta popestrila Ana Penko na flavti ob klavirski spremljavi Nine Volk in Jaka Fidel na harmoniki. **III**

gsm: 041 714 394 Jablanova 2, 6250 Ilirska Bistrica
e-mail: sibist@siol.net tel: 05 714 2433 fax: 05 714 2536

SIB ogrevanje vodovod
solarni sistemi
talno gretno klimatizacija
toplotne črpalke
adaptacije kopalnic

INSTALACIJE d.o.o.
www.instalacije-sib.si

SPONSOR

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO
Že več kot 15 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo in montiramo:
belkionske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...

telefon: +386 (8) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (8) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.com

